

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 187/2018-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. novembra 2018 v senáte zloženom z predsedu senátu Rudolfa Tkáčika, zo sudkyne Ivetty Macejkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudkyne Jany Baricovej v konaní o sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Antalom, Hlavná 13, Trnava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní o návrhu na zastavenie exekúcie v exekučnej veci sp. zn. 12 Er 253/2009 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní o návrhu vedenom pod sp. zn. 12 Er 253/2009 porušené boli.

2. Okresnému súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Er 253/2009 p r i k a z u j e k o n a ť b e z z b y t o č n ý c h p r i e ť a h o v .

3. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a f i n a n č n é z a d o s ť u č i n e n i e v s u m e 1 0 0 0 € (slovom tisíc eur), ktoré jej j e O k r e s n ý s ú d T r n a v a p o v i n n ý v y p l a t i ť d o d v o c h m e s i a c o v o d p r á v o p l a t n o s t i t o h t o r o z h o d n u t i a .

4. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a n á h r a d u t r o v p r á v n e h o z a s t ť u p e n i a v s u m e 325,42 € (slovom tristodvadsaťpäť eur a štyridsaťdva centov), ktorú j e O k r e s n ý s ú d T r n a v a p o v i n n ý v y p l a t i ť n a ú č e t j e j p r á v n e h o z á s t u p c u J U D r . M i c h a l a A n t a l a , H l a v n á 1 3 , T r n a v a , d o d v o c h m e s i a c o v o d p r á v o p l a t n o s t i t o h t o r o z h o d n u t i a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. mája 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej JUDr. Michalom Antalom, Hlavná 13, Trnava, ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 12 Er 253/2009 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu sťažnosti sťažovateľky ústavný súd zistil, že sťažovateľka v právnom postavení povinnej podala 25. mája 2015 na okresnom súde návrh na zastavenie exekúcie vedenej pod sp. zn. 12 Er 253/2009, ktorý odôvodnila tým, že jej nebolo riadne doručené žiadne rozhodnutie súdu týkajúce sa exekúcie a o exekúcii sa dozvedela až z výplatnej pásky v marci 2015. Z príloh predložených sťažovateľkou vyplýva, že sťažovateľka 27. júla 2005 osobne na oddelení dokladov Policajného zboru v Trnave nahlásila stratu občianskeho preukazu. V rozhodcovskom rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu pri IUDEX z 28. júla 2009 (ďalej aj „rozhodcovský rozsudok“), ktorý je v danej exekučnej veci exekučným

titulom, sa však uvádza, že sťažovateľka mala 30. mája 2007 uzatvoriť zmluvu o spotrebnom úvere so spoločnosťou, ktorá je v exekučnom konaní oprávnenou. Sťažovateľka tvrdí, že s uvedenou spoločnosťou nikdy žiadnu zmluvu neuzavrela a v predmetnej veci podala aj trestné oznámenie, na základe ktorého bol skutok opísaný v oznámení kvalifikovaný ako prečin poškodzovania cudzích práv.

3. Sťažovateľka postup okresného súdu urgovala podaním z 10. júna 2015, podaním z 27. júla 2015 a sťažnosťou na prietahy v konaní z 11. novembra 2016. V rámci svojho vyjadrenia z 31. mája 2016 predseda okresného súdu nepovažoval sťažnosť sťažovateľky za opodstatnenú, pretože žiadne subjektívne prietahy ani nesprávny postup súdu nezistil a realizáciu jednotlivých úkonov súdu „v *relatívne dlhších lehotách*“ odôvodnil nedostatočnou personálnou obsadenosťou súdu. Aj v druhom vyjadrení z 18. novembra 2016 vyhodnotil predseda okresného súdu sťažnosť sťažovateľky na prietahy v konaní ako neopodstatnenú.

4. Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uvádza, že do dňa podania ústavnej sťažnosti neboli zo strany okresného súdu vykonané žiadne relevantné opatrenia smerujúce k odstráneniu jej právnej neistoty, pričom jej boli exekútorom vykonané zrážky zo mzdy už vo výške 995,16 €.

5. Na výzvu ústavného súdu z 10. apríla 2018 sťažovateľka podaním z 23. apríla 2018 doplnila svoju sťažnosť o splnomocnenie advokáta, ktorému udelila plnú moc na jej zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

6. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vo veci samej nálezom rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava vo veci vedenej pod sp. zn.: 12Er/253/2009 porušené bolo.“

2. Okresnému súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn.: 12Er/253/2009 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie v sume 6000,-€ /šesťtisíc eur/, ktoré je Okresný súd Trnava povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Okresný súd Trnava je povinný uhradiť trovy konania. “

7. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 187/2018-13 z 22. mája 2018 prijal sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie.

8. Ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyzval predsedu okresného súdu, aby sa vyjadril k prijatej sťažnosti a oznámil, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

9. Predseda okresného súdu sa na výzvu vyjadril v stanovisku doručenom 19. júla 2018, v ktorom rekapituloval úkony súdu v predmetnom exekučnom konaní a uviedol, že v danom prípade nie je možné konštatovať prietahy v konaní, keďže „súd konal v rámci svojich možností priebežne, plynulo a efektívne“ a „relatívne dlhšia doba medzi vykonaním jednotlivých úkonov bola spôsobená najmä problémami pri doručovaní písomností oprávnenému,.. nečinnosťou a nespoluprácou súdneho exekútora“. Zároveň dĺžku konania o návrhu sťažovateľky odôvodnil aj dlhodobým poddimenzovaním okresného súdu, čo nemožno pripísať na vrub konajúcemu súdu. Predseda okresného súdu zároveň uviedol, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania vo veci.

10. Na vyjadrenie predsedu okresného súdu reagovala sťažovateľka svojím podaním doručeným ústavnému súdu 1. augusta 2018, v ktorom upozornila na skutočnosť, že súd má dostatočné množstvo zákonných prostriedkov, aby reagoval na nečinnosť jednej zo strán sporu a navyše išlo o vec úplne jednoduchú a zároveň exekučnú, ktorá by mala byť podľa názoru sťažovateľky riešená urýchlene a prednostne. Sťažovateľka vyjadrila súhlas s tým, aby ústavný súd upustil od verejného pojednávania v danej veci.

11. Ústavný súd upustil so súhlasom všetkých účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdneho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

12. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde od ústneho pojednávania môže ústavný súd so súhlasom účastníkov konania upustiť, ak od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

15. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

16. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, v náleze vysloví, ktoré základné právo alebo sloboda a ktoré ustanovenie ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy sa porušili, a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa základné právo alebo sloboda porušili.

Podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto základné právo alebo slobodu porušil svojou nečinnosťou, vo veci konal podľa osobitných predpisov.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

17. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

18. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

III.

19. Podstatou sťažnosti sťažovateľky bolo tvrdenie, že postupom okresného súdu v exekučnom konaní sp. zn. 12 Er 253/2009 bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže okresný súd

nevykonával žiadne právne kroky, ktoré by viedli k odstráneniu jej právnej neistoty a k rozhodnutiu o zastavení exekúcie, ktorého sa svojím podaním z 22. mája 2015 domáhala. Exekútor pritom vykonal zrážky zo mzdy už vo výške 995,16 €.

20. Zo spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 12 Er 253/2009, v ktorom má sťažovateľka postavenie povinnej z exekúcie, a z vyjadrenia predsedu okresného súdu ústavný súd zistil tieto relevantné skutočnosti:

Dňa 16. októbra 2009 bol okresnému súdu doručený návrh exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie voči sťažovateľke ako povinnej, kde exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok č. i1351.3342 z 28. júla 2009 vydaný Stálym rozhodcovským súdom pri IUDEX, Bratislava. Oprávneným bola obchodná spoločnosť EURO PROVIDIUS, a.s. Okresný súd vydal poverenie na výkon exekúcie 20. októbra 2009.

Dňa 25. mája 2015 sťažovateľka doručila okresnému súdu návrh na zastavenie exekúcie, ktorý odôvodnila tým, že zmluvu o spotrebiteľskom úvere s oprávneným nikdy nepodpísala a došlo k zneužitiu jej osobných údajov (dva roky pred údajným podpisom zmluvy nahlásila na oddelení dokladov Policajného zboru v Trnave stratu občianskeho preukazu).

Dňa 9. júna 2015 sťažovateľka opakovane žiadala zastavenie exekúcie.

Dňa 27. júla 2015 sťažovateľka svoj návrh na zastavenie exekúcie zopakovala ďalším podaním, v ktorom urgovala okresný súd, aby vo veci konal, keďže exekúcia je vykonávaná zrážkami z jej mzdy.

Dňa 31. júla 2015 okresný súd vyzval právneho zástupcu oprávneného, aby súdu predložil zmluvu o spotrebiteľskom úvere a všeobecné obchodné podmienky oprávneného a aby sa vyjadril k návrhu na zastavenie exekúcie. Zásielka sa vrátila súdu 12. augusta 2015 s poznámkou pošty „adresát neznámy“.

Dňa 7. decembra 2015 sa podarilo výzvu okresného súdu doručiť právnemu zástupcovi oprávneného, ktorý v podaní doručenom okresnému súdu 11. decembra 2015 oznámil, že spoločnosť oprávneného im ešte v marci 2014 vypovedala všetky plné moci, čo elektronicky oznámili vo všetkých konaniach.

Dňa 24. mája 2016 okresný súd zaslal výzvu na vyjadrenie sa k návrhu na zastavenie exekúcie priamo oprávnenému. Zásielka sa vrátila okresnému súdu 26. mája 2016 s poznámkou pošty „adresát neznámy“.

Dňa 10. augusta 2016 okresný súd vyzval súdneho exekútora, aby v spolupráci s oprávneným predložil okresnému súdu zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Túto výzvu okresný súd 26. októbra 2016 zopakoval. V zmysle vyjadrenia predsedu okresného súdu zostali tieto výzvy bez výsledku.

Dňa 26. januára 2017 okresný súd požiadal o predloženie zmluvy o spotrebiteľskom úvere a všeobecné obchodné podmienky Stály rozhodcovský súd pri IUDEX, ktorý mu uvedené doklady 27. januára 2017 poskytol.

Dňa 27. januára 2017 okresný súd uznesením sp. zn. 12 Er 253/2009 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Dôvodom bolo zistenie okresného súdu, že rozhodcovská doložka bola ako neprijateľná zmluvná podmienka dojednaná vo všeobecných obchodných podmienkach oprávneného neplatne. Neplatná rozhodcovská doložka nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu, a preto je rozhodcovský rozsudok nulitný a ako exekučný titul je neúčinný.

Dňa 22. marca 2017 súdny exekútor vrátil okresnému súdu poverenie na výkon exekúcie z dôvodu, že exekučné konanie sa skončilo vymožením pohľadávky.

Dňa 12. apríla 2017 bolo uznesenie okresného súdu sp. zn. 12 Er 253/2009 z 27. januára 2017 o zastavení exekúcie doručené sťažovateľke.

Dňa 18. apríla 2017 sa okresnému súdu vrátila zásielka s uznesením o zastavení exekúcie, ktorá bola doručovaná oprávnenému s poznámkou pošty „adresát neznámy“.

21. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 305/2010).

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ktorý určuje, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, ďalej z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania.

22. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02 a iné) zohľadňoval tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníkov súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľov (I. ÚS 19/00). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

23. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, predmetom konania vedeného na okresnom súde je rozhodovanie o návrhu na zastavenie exekúcie. Napadnuté exekučné konanie je z hľadiska zložitosti veci štandardným konaním tvoriacim frekventovanú súčasť agendy okresných súdov, a teda sa nevymyká bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

24. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

25. Čo sa týka samotného postupu okresného súdu, sťažovateľka v postavení povinnej v exekučnom konaní podala na okresnom súde 25. mája 2015 návrh na zastavenie exekúcie z dôvodu, že sa podľa jej tvrdení stala obeťou zneužitia osobných údajov, keďže

ako sama tvrdila, nikdy s oprávneným žiadnu zmluvu o spotrebiteľskom úvere neuzavrela a stratu svojich dokladov nahlásila príslušnému oddeleniu polície. O realizovanej exekúcii zrážkami zo mzdy sa mala dozvedieť až na základe výplatnej pásky. Podaniami z 10. júna 2015 a 27. júla 2015 svoj návrh na zastavenie exekúcie urgovala, keďže zrážky zo mzdy naďalej prebiehali. Ako z prehľadu úkonov okresného súdu a vyjadrenia predsedu okresného súdu vyplýva, jedinými úkonmi okresného súdu v tomto konaní od 25. mája 2015 až do rozhodnutia o návrhu sťažovateľky 27. januára 2017 (20 mesiacov) boli výzvy na vyjadrenie sa k návrhu a na predloženie zmluvy o spotrebiteľskom úvere a všeobecných obchodných podmienok oprávneného adresované postupne právnenému zástupcovi oprávneného (plná moc bola vypovedaná), samotnému oprávnenému (vrátenie zásielky z dôvodu neznámeho adresáta), exekútorovi (vôbec na výzvy nereagoval) a rozhodcovskému súdu. Po získaní dožadovaných listín (zmluva o spotrebiteľskom úvere a všeobecné obchodné podmienky oprávneného), ktoré okresný súd získal v podstate obratom od rozhodcovského súdu, ktorý vydal rozhodcovský rozsudok, ktorý bol exekučným titulom, okresný súd bez meškania rozhodol o tom, že exekúcia je neprípustná a exekúciu zastavil. Kým však okresný súd, aj opakovane, doručoval výzvy jednotlivým subjektom a rozhodol o neprípustnosti exekúcie a jej zastavení, exekúcia zrážkami zo mzdy sťažovateľky bola realizovaná v plnej výške, o čom svedčí podanie exekútora, v ktorom z dôvodu vymoženía celej exekvovanej sumy vrátil okresnému súdu poverenie 22. marca 2017.

Sťažovateľka podala sťažnosť na porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote 2. mája 2017, teda potom, ako jej bolo 12. apríla 2017 doručené uznesenie o zastavení exekúcie, avšak ako ústavný súd dopytom na okresný súd 6. apríla 2018 zistil ešte pred prijatím sťažnosti na ďalšie konanie, uvedené uznesenie nebolo doručené oprávnenému a uznesenie o zastavení exekúcie z toho dôvodu ešte nenadobudlo právoplatnosť. Uvedený stav, ako vyplýva zo spisu okresného súdu, pretrváva aj naďalej, pričom nedoručená zásielka s uznesením o zastavení exekúcie, ktorá bol adresovaná oprávnenému, sa okresnému súdu vrátila ešte 18. apríla 2017. Po tomto dátume neboli v spise okresného súdu realizované žiadne ďalšie úkony.

26. Postup okresného súdu hodnotí ústavný súd ako neefektívny, keďže počas 20 mesiacov, počas ktorých prebiehala exekúcia na majetok sťažovateľky zrážkami zo mzdy, nerozhodol o jej návrhu na zastavenie exekúcie. To, že nešlo o vec právne komplikovanú, svedčí aj skutočnosť, že o neprípustnosti exekúcie a jej zastavení rozhodol okresný súd hneď po získaní zmluvy o spotrebiteľskom úvere a všeobecných obchodných podmienok od rozhodcovského súdu, z ktorých vyplynulo, že rozhodcovská doložka bola neplatne ako nevýhodná zmluvná podmienka dojednaná vo všeobecných obchodných podmienkach, a preto na základe neplatne dojednanej rozhodcovskej doložky nemohol rozhodcovský súd vo veci konať a rozhodnúť. Rozhodcovský rozsudok je preto ako exekučný titul neúčinný. Ústavný súd zároveň berie na vedomie, že k priet'ahom v konaní prispeli aj obštrukcie jednotlivých účastníkov konania a nepreberanie zásielok, na druhej strane však musí zdôrazniť, že po rozhodnutí veci a jedinom pokuse doručiť uznesenie oprávneného v apríli 2017 neboli v spise realizované až do augusta 2018 žiadne ďalšie úkony.

27. Vo vzťahu k argumentácii predsedu okresného súdu, ktorý odôvodňoval relatívne dlhšie obdobia medzi vykonaním jednotlivých úkonov súdu okrem problémov v doručovaní aj objektívnou nedostatočnou personálnou obsadenosťou okresného súdu, ústavný súd odkazuje na svoju stabilizovanú judikatúru. Podľa tejto judikatúry je nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní. Ústavný súd poznamenáva, že nemožno v žiadnom prípade prenášať technicko-organizačné problémy štátnych orgánov na účastníkov konania, čo platí o to viac, ak to môže mať za následok porušenie ich základných práv alebo slobôd (II. ÚS 311/06, IV. ÚS 383/08, III. ÚS 327/2015).

28. Vzhľadom na uvedené preto ústavný súd dospel k záveru, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy

a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo postupom okresného súdu v exekučnom konaní sp. zn. 12 Er 253/2009 pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľky na zastavenie exekúcie porušené, tak ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu v bode 1.

29. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd zároveň prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku).

IV.

30. Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

31. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

32. Sťažovateľka sa v súvislosti s namietaným porušením práv postupom okresného súdu domáhala priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 6 000 €.

33. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku.

Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľke aj finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde, pričom ústavný súd podľa zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky - najmä vzhľadom na celkové trvanie napadnutého konania a nečinnosť okresného súdu - považuje za primerané v sume 1 000 € (bod 3 výroku).

V.

34. Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania, ktoré vznikli sťažovateľke v súvislosti s jej právnym zastupovaním právnym zástupcom advokátom JUDr. Michalom Antalom v konaní pred ústavným súdom (bod 4 výroku).

35. Sťažovateľka si v sťažnosti uplatnila nárok na náhradu trov konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za dva úkony právnej služby v celkovej výške 325,42 € (za dva úkony právnej služby vrátane réžie 162,71 €). Podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), odmena za jeden úkon právnej služby v roku 2018 predstavuje sumu 153,50 € (§ 11 ods. 3 vyhlášky) a režijný paušál 9,21 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky). Za dva úkony právnej služby v roku 2018 (prevzatie a príprava a vyjadrenie) priznal ústavný súd sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia v celkovej výške celkom 325,42 € a o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto nálezu.

36. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2018